

Svar till:

- kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:

- susanne.classon@regeringskansliet.se
- kn.rs@regeringskansliet.se

Remissvar, Betänkandet En skärpt miljöstraffrätt och ett effektivt sanktionssystem (SOU 2025:14)

Ert dnr KN2025/01042

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Blekinge län (länsstyrelsen) tillstyrker i allt väsentligt förslaget om att stärka bekämpningen av miljöbrottsligheten. När det gäller de särskilda förslagen kring hur sanktionssystemet ska bli effektivare för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra miljöbrottslighet, vill länsstyrelsen framföra följande synpunkter.

8.5.2 En kommun ska kunna överlämna ett ärende till länsstyrelsen

Enligt länsstyrelsens bedömning bör förslaget i denna del inte genomföras. Historiskt sett har den typen av lagstiftning som inneburit möjligheter att överföra/överlämna ärenden mellan myndigheter endast inneburit administrativa, personella eller finansiella problem och det har sällan eller aldrig lett till effektivitetsvinster. Det är anmärkningsvärt att utredningen föreslår att kommunerna ska kunna överlämna ärenden där kommunens handläggare utsatts för hot. Vid sådana förhållande framstår det som adekvat att hantera hotsituationen eller överlämna ärendet till en annan kommun, inte till en annan myndighet. Den allvarigaste invändningen mot förslaget i denna del utgör dock det faktum att förslaget sätter själva instansordningen ur spel. Länsstyrelsen är normalt sett överprövande instans för kommunernas beslut (och rådgivande tillsynsmyndighet). Att involvera länsstyrelserna i kommunernas beslut på det sätt som utredningen föreslår riskerar

att medföra att processerna blir ineffektiva och orättvisa. Förslaget tillstyrks därför inte i denna del.

9.3.3 Regleringen av samverkan på regional nivå behöver ses över

Det finns redan idag upparbetade samverkansgrupper både regionalt och nationellt. Länsstyrelserna i Blekinge, Kronoberg och Kalmar, Åklagarmyndigheten (REMA), Polismyndigheten och de kommunala tillsynsmyndigheterna samarbetar idag i Miljöbrottsgrupp Sydost. Det finns ett Nationellt underrättelsecentrum där bland annat de 13 myndigheter som ingår i den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet ingår samt Regionala samverkansråd och Regionala underrättelsecenter. Länsstyrelsen ställer sig därför tveksam till om den nya föreslagna samverkan på nationell och regional nivå ger förutsättningar för att öka de myndighetsgemensamma insatserna. Det finns en risk att det blir för många olika nätverk med samma eller snarlika arbetsuppgifter och därmed risk för att information hamnar fel eller fördröjs.

Utredningen har haft i uppdrag att överväga om utredningar om miljöbrott skulle kunna effektiviseras om polis- och åklagarväsendet fick möjlighet att begära biträde av tillsynsmyndighet före och under en förundersökning. Utredningen har dock kommit till slutsatsen att så inte är fallet. Länsstyrelsen bedömer dock att när det gäller *grova* miljöbrott som involverar *grov organiserad brottslighet* så är utredningarna omfattande och har geografisk spridning. Det skulle sannolikt vara stärkande och effektivt för åklagar- och polisväsendet att kunna begära experthjälp från en tillsynsmyndighet i just den typen av ärenden. Länsstyrelsen tror att det hade varit värdefullt att utreda denna fråga lite djupare än som framgår av betänkandet.

9.6 Finansiering av kostnader för beslag av levande djur

När det gäller frågan om ersättning för statens kostnader i samband med beslagtagna levande djur så bedömer länsstyrelsen att det sannolikt hade varit ett starkt avhållande incitament att avstå från brottet på grund av risken för att få ersätta sådana kostnader. Det

finns framför allt en möjlighet att avgöra ersättningsfrågan inom ramen för brottmålsförhandlingen på lite olika sätt. Antingen kan staten ha ett ombud som för statens talan vid förhandlingen eller så konstrueras något liknande det som gäller för vårdnadshavares skadeståndsskyldighet med vissa tak eller basbeloppsregler för ersättningsfrågan. Länsstyrelsen uppfattning är att det strider mot det allmänna rättsmedvetandet att staten inte lägger ett betalningsansvar hos den som begått brottet och orsakat kostnaderna. Även i denna del borde utredningen därför fördjupas enligt länsstyrelsen bedömning.

I övrigt instämmer länsstyrelsen i de bedömningar och överväganden som utredningen gjort. Att länsstyrelserna får utökade uppdrag och fler verktyg för att motverka miljöbrottslighet inom miljötillsynen är en välkommen förändring. En förutsättning för ett lyckat genomförande av denna och andra föreslagna förändringar inom miljötillsynen är en tillräcklig och långsiktig förstärkning av finansieringen av länsstyrelsernas miljötillsynsarbete.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Ulrica Messing med chefsjurist Margaretha Lewenhagen som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.